

Woda do zamieszkania

Living on the water

WSTĘP

Woda jest na stałe wpisana w historię, geografie i kulturę Holandii. Nie ma takiego drugiego kraju na świecie, gdzie środowisko przyrodnicze zostało w takim stopniu przekształcone. Wielowiekowa holenderska tradycja odzyskiwania przestrzeni wykształciła specyficzny dla tego kraju model mieszkania na wodzie. W kraju żeglarzy pływający dom to nie tylko mieszkanie, ale przede wszystkim styl życia, nieskrępowana wolność, indywidualna choć niewielka prywatna przestrzeń życia.

ZAMIESZKAĆ NA WODZIE

Najbardziej znanym i tradycyjnym pływającym mieszkaniem są różnego rodzaju środki transportu wodnego (barki, statki, żaglówki). Przerobione, ozdobione zielenią szczelnie wypełniają nadbrzeża nie tylko holenderskich metropolii ale i wielu miast Europy, nie mówiąc już o pływających miastach dalekiego wschodu. Kolorowe i malownicze są jednak tylko mieszkaniem a nie pełno-standardowym domem. Pływający dom to następny krok w rozwoju tego tradycyjnego kulturowo mobilnego budownictwa. Możliwość zmiany miejsca lokalizacji może być także możliwością zmiany funkcji jak np. dwupoziomowe drewniane budynki w Malmö-Vastra Hamnen będące zapleczem administracyjno-biurowym budowy nowego zespołu mieszkaniowego BO O1. Pływające domy to wyłącznie budynki wolnostojące, nie podlegające standaryzacji o indywidualnej, oryginalnej architekturze i różnicowanej wielkości. Przycumowane obok siebie tworzą barwną mozaikę, ożywiającą jak w Almere-Buiten monotonna przestrzeń powtarzalnych szeregów zabudowy.

PŁYWAJĄCA „WATER VILLA” W MIDDELBURGU

Najciekawszym jednak współczesnym przykładem pływającej willi jest zaprojektowana w 1986 r. Przez Hermana Hertzbergera z Architectuurstudio w Amsterdamie „wodna willa” w zespole „Veerse Poort” w Middelburgu.

Aby sprawdzić możliwości realizacyjne swojego projektu studio 86 na bazie wirtualnego modelu i własnym nakładem środków zbudowało w latach 90. pierwszy prototyp „wodnej willi”. Był to cylindryczny, trzy kondygnacyjny budynek o pow. 80 m² posadowiony na betonowych kesonach.

Jednak ten rodzaj posadowienia w kontekście warunków klimatycznych okazał się nieprzydatny i zainspirowany pływającymi, przybrzeżnymi zbiornikami na olej architekt zmienił nie tylko rodzaj posadowienia, ale i cały układ konstrukcyjny i funkcjonalny domu.

Obecny prototyp (1998–2002) posadowiony jest na pływającej heksagonalnej ramie z rur stalowych o średnicy 2 m i grubości 10 mm. Rury mają przekrój litery D. Ciężar budynku to 135 ton. Heksagonalna rama tworzy bardzo stabilną postawę, jednak wymagającą ze względu na warunki środowiskowe okresowej konserwacji. Rury mogą być również wykorzystane jako miejsce do składowania. Układ konstrukcyjny budynku to trzy stalo-

INTRODUCTION

Water is omnipresent in the history, geography and culture of Holland. Its natural environment has been reshaped to the largest extent. Many centuries of the Dutch tradition of regaining spaces have produced a characteristic model of living on the water. In the land of sailors, a floating home is not just a dwelling place but – first of all – a lifestyle, unlimited freedom, an individual, small private living space.

TO LIVE ON THE WATER

The best-known and most traditional floating homes are various types of means of water transport (houseboats, ships, sailing boats). Rearranged and adorned with greenery, they occupy the waterfronts of Dutch metropolises as well as many European cities, not speaking of the floating towns of the Far East. Colourful and picturesque, they are just dwelling places, not full-standard homes. A floating home is the next step in the development of culturally traditional mobile construction. A possibility of changing a location may also be a possibility of changing a function like, for instance, the bi-level wooden buildings in Malmö-Vastra Hamnen being the administrative and office base of the construction of a new residential complex BO O1. Floating homes are free-standing, not standardized buildings of individual, original architecture and diverse sizes. Moored close to each other, they make a colourful mosaic which enlivens the monotonous space of repeatable rows of buildings, like in Almere-Buiten.

THE FLOATING

WATER VILLA IN MIDDELBURG

However, the most interesting contemporary example of a floating villa is the water villa in the complex of “Veerse Poort” in Middelburg, designed in 1986 by Herman Hertzberger of the Architectuurstudio in Amsterdam.

In order to check the possibilities of implementing its design, studio 86 built the first prototype of a water villa, based on a virtual model, with its own financial means in the 1990s.

It was a cylindrical, three-storey building of an area of 80 m² placed on concrete caissons.

However, this kind of placement proved useless in the context of the climatic conditions so the architect,

we ramy połączone żelbetowymi stropami. Cylindryczna w kształcie ściana zewnętrzna wykonana jest w formie blaszanej ramy o grubości 60 cm, wypełnionej materiałem izolacyjnym. Na zewnątrz wykończona jest cienką blachą ryflowaną colorcoat PVDF w kolorze srebrnym, a od wewnątrz drewnem. Elewacja nie wymaga konserwacji.

Rozwiązany na trzech poziomach rzut budynku zawiera na pierwszym poziomie dwie sypialnie z aneksem sanitarnym, a na drugim poziomie duży salon i kuchnię. Trzeci poziom to wolna przestrzeń do indywidualnego zagospodarowania np. biuro lub sypialnie. Powierzchnia całości to 156 m² z możliwością rozwoju do 200 m². Każdy poziom wyposażony jest w duży taras. Duże przeszklenia na wysokość kondygnacji łączą wnętrze z naturalnym kontekstem. Budynek wyposażony jest w standardowy dla Holandii system grzewczy i wentylacyjny. Połączenie ze stałym lądem zapewnia ośmiometrowa kładka, a system lin kotwiących utrzymuje budynek na miejscu.

Willa szokuje swoim wyrazem architektonicznym. Dynamiczna, cylindryczna, transparentna forma spięta ciężką konstrukcyjną ramą daje na tle wody i nieba wrażenie przestrzennego obrazu.

ZALETY PŁYWAJĄCEJ ARCHITEKTURY

Udostępniona dla zwiedzających do 2004 roku „water villa” cieszyła się ogromną popularnością, która wynikała nie z jej awangardowej architektury, lecz zalet funkcjonalno-użytkowych. Należą do nich m/n:

- duża energooszczędność – obracając się za słońcem można swobodnie regulować nasłonecznienie – ogrzewanie bądź chłodzenie pomieszczeń budynku. W zależności od pory dnia czy roku budynek może zmienić ułożenie o 90°, a wystarczy do tego jeden mały silnik od motorówki;
- rozwiązanie konstrukcyjne pozwala na swobodną aranżację rzutu w zależności od potrzeb użytkowników;
- bezpośredni kontakt z naturą, bezpieczeństwo i prywatność;
- możliwość zmiany lokalizacji.

Po odpięciu od mediów na lądzie budynek można przeholować na inne miejsce i podłączyć do sieci, po kosztach porównywalnych do przestawienie przyczepy campingowej z miejsca na miejsce.

Aby szerzej rozpropagować tę formę zamieszkania studio zrealizuje w „Veerse Poort” łącznie 6 takich „pływających willi”, które wyposażone zostaną w podpodłogowe i ściennie systemy grzewcze, ogniwa fotowoltaiczne i inne energooszczędne systemy i rozwiązania. Przewidywany koszt 1 m² to 2000–2500 euro (czyli mniej niż w warunkach polskich 1 m² mieszkania w bloku).

Współczesny człowiek żyjący w erze ewolucji, ciągłych zmian, szybkiego rozwoju nowych technologii potrzebuje architektury elastycznej, mobilnej, dającej się łatwo modyfikować. Budynek taki jak „water villa” mogą być więc jednoznacznie odpowiedzią na wymagania teraźniejszości i przyszłości kształtowania nowego środowiska zamieszkania. Środowiska przyjaznego dla człowieka i natury.

inspired by some floating oil containers, changed it as well as the whole constructional and functional layout of the house.

The present prototype (1998–2002) is placed on a floating hexagonal frame of steel pipes 2 m in diameter and 10 mm thick. The pipes have the section of the letter D. The weight of the building is 135 tons. The hexagonal frame, which makes a very stable base, needs periodical conservation considering the environmental conditions. The pipes can also be used as a storing place. The constructional layout of the building consists of three steel frames joined by structural ceilings made of reinforced concrete. The cylindrically shaped external wall has been manufactured in the form of a sixty-centimetre frame of plate filled with some insulation material. From the outside, it is finished with a thin silver ruffled colorcoat PVDF sheet, from the inside – with wood. The façade does not need conservation.

The projection of the building, solved at three levels, contains two bedrooms with a sanitary annex at the first level and a big living room and kitchens at the second level. The third level is a free space for individual development, e.g. for an office or bedrooms. The total area is 156 m² with a possibility of extension to 200 m². Every level is equipped with a big terrace. Large glassing at the height of the storeys connects the interior with the natural context. The building is equipped with a standard Dutch heating and ventilating system. An eight-metre plank connects the building with the mainland, while a system of anchor lines keeps it in place.

The villa shocks with its architectural expression. A dynamic, cylindrical, transparent form, tied by a heavy constructional frame, produces an impression of a spatial image against the background of the water and the sky.

THE ADVANTAGES OF FLOATING ARCHITECTURE.

The water villa, accessible to the public till 2004, enjoyed great popularity which did not result from its avant-garde architecture but its functional and usable advantages. They include:

- energy saving – following the sunshine, one can regulate sunning freely – heating or cooling the rooms. Depending on the time of the day or the season, the building may change its position by 90° which can be done by one small motorboat engine;
- constructional solution allows for a free arrangement of the projection depending on the users' needs;
- direct contact with nature, safety and privacy;
- possibility of changing location.

After disconnecting from the media on land, the building can be hauled to another place and connected to the net, at costs comparable to moving a caravan around.

In order to spread this form of housing, the studio will implement six floating villas in “Veerse poort”. They will be equipped with floor and wall heating systems, photovoltaic cells and some other energy-saving systems and solutions. The predicted cost of 1 m² is 2,000–2,500 euros (less than 1 m² of a flat in a Polish block).

Contemporary man, living in the era of evolution, constant changes and the fast development of technologies, needs flexible, mobile architecture which can be easily modified. Thus, such buildings as the water villa may be an explicit answer to the requirements of the present and the future of shaping a new housing environment. An environment friendly to man and nature.

Pływające budynki w Malmö / Floating buildings in Malmö.

Pływające wille w Almere-Buiten / Floating villas in Almere-Buiten.

▲▲▼ „Water Villa” w Middelburgu / “Water Villa” in Middelburg

